

Službene novine Federacije BiH, broj 32/01

ZAKON

O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1. Predmet i cilj

Ovim zakonom uređuje se pristup informacijama u posjedu javnih organa radi:

- 1) utvrđivanja da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju značajno javno dobro i da javni pristup informacijama potiče veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces,
- 2) utvrđivanja da svaka fizička ili pravna osoba ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, sukladno javnom interesu, te da javni organi imaju odgovarajuću obvezu da priopće te informacije,
- 3) omogućavanja svakoj fizičkoj osobi da zatraži izmjenu i stavi primjedbe na svoje osobne informacije pod kontrolom javnog organa.

Članak 2. Tumačenje

Odredbe ovoga zakona tumače se tako da se u najvećoj mjeri i bez odlaganja olakša i potakne priopćavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najnižu prihvatljivu cijenu.

Članak 3. Nazivi koji se koriste u zakonu

Nazivi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) informacija - svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njezin dio, bez obzira na oblik, karakteristike, vrijeme kada je sačinjena i kako je klasificirana;
- 2) javni organ - organ odnosno pravna osoba u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) i to:
 - organ zakonodavne vlasti,
 - organ izvršne vlasti,
 - organ sudske vlasti,
 - organ uprave,
 - pravna osoba s javnim ovlaštenjima, koja je osnovana sukladno zakonu,
 - pravna osoba koja je u vlasništvu ili pod kontrolom Federacije, kantona, općine ili grada ili nad čijim radom javni organ vrši kontrolu;

3) kontrola - posjedovanje informacija ili omogućavanje pristupa informacijama;

4) osobna informacija - svaka informacija koja se odnosi na fizičku osobu koja se može neposredno ili posredno identificirati činjenicama, naročito uključujući: identifikacijski broj, fizički, mentalni, gospodarsveni, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet te osobe:

5) nadležni javni organ - javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, kao i javni organ koji je sačinio informaciju ili za kojega je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju ili za kojega je sačinjena informacija ne može utvrditi, nadležan je onaj javni organ čija je nadležnost najbliža traženoj informaciji.

II - PRISTUP INFORMACIJAMA

Članak 4. Pravo pristupa

Svako fizička i pravna osoba ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obvezu da te informacije priopći. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Članak 5. Utvrđivanje izuzetaka

Tražena informacija bit će utvrđena izuzetom od priopćenja na temelju ocjene svakog pojedinačnog slučaja, samo ako nadležni javni organ:

- 1) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. i 8. ovog zakona za cijelu ili dio informacije i
- 2) utvrdi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu članka 9. ovoga zakona, da priopćavanje informacije nije u javnom interesu.

Članak 6. Izuzeci u svezi djelokruga javnih organa

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se priopćavanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete za sljedeće legitimne ciljeve Federacije:

- 1) interesi obrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti,
- 2) sprječavanje kriminala i otkrivanje kriminala,
- 3) zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu, uključujući davanje mišljenja, savjeta ili preporuka, bilo da se radi o osobi zaposlenoj u javnom organu ili drugoj osobi koja radi za ili u ime javnog organa, s tim da to ne obuhvaća činjenične, statističke, znanstvene ili tehničke informacije.

Članak 7. Izuzetak u svezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

- (1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obaviještava treću stranu o pojedinostima zahtjeva i upozorava je da će se tražena informacija priopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijama ovoga obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim priopćavanjem mogla nastupiti šteta.
- (2) Nakon prijama odgovora u smislu stavka 1. ovoga članka, nadležni javni organ utvrdit će izuzetak od priopćavanja tražene informacije.

Članak 8. Izuzetak u zaštiti privatnosti

Nadležni javni organ utvrđuje izuzetak od priopćavanja tražene informacije, ako osnovano utvrdi da informacija uključuje osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe.

Članak 9. Ispitivanje javnog interesa

(1) Nadležni javni organ priopćava traženu informaciju bez obzira na izuzetak utvrđen sukladno čl. 6., 7. ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteći iz priopćavanja informacije.

(2) Prilikom donošenja odluke je li priopćavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepoštivanje zakonske obveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, nepravde, zlorporabe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlaštenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako se utvrdi da je priopćavanje tražene informacije, podnositelja zahtjeva koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovoga zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješenjem obaviještava treću stranu da će informaciju priopćiti po isteku roka od 15 dana od dana prijama tog rješenja. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojemu se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao i uputu o pravu obraćanja Instituciji ombudsmana Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: ombudsman), s naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmana.

Članak 10. Razdvajanje informacije na dijelove

Ukoliko je dio tražene informacije utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ izdvaja taj dio i priopćava ostatak informacije, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacija nije postala nerazumljiva.

III - POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Članak 11. Podnošenje zahtjeva

(1) Zahtjev za pristup informacijama podnosi se onom javnom organu za koji podnositelj zahtjeva vjeruje da je nadležan.

(2) Zahtjev za pristup informaciji mora:

- 1) biti u pismenom obliku na jednom od službenih jezika Federacije,
- 2) dati dovoljno podataka o prirodi i/ili sadržaju informacije, kako bi se omogućilo da javni organ uz razuman napor pronađe traženu informaciju i
- 3) sadržavati ime podnositelja zahtjeva i njegovu adresu.

(3) Ako se zahtjev odnosi na osobnu informaciju, podnositelj zahtjeva, zahtjev pored ispunjavanja uvjeta u smislu stavka 2. ovoga članka, može podnijeti samo fizička osoba na koju se zahtjev odnosi, njezin zakonski zastupnik ili osoba koju je podnositelj zahtjeva pismeno ovlastio za pristup informaciji. Ako zahtjev podnese fizička osoba na koju se zahtjev odnosi, ta osoba dužna je potpisati zahtjev i pokazati propisani osobni dokument s fotografijom. Ako zahtjev podnese zakonski zastupnik podnositelja zahtjeva ili osoba koju je podnositelj zahtjeva pismeno ovlastio za pristup informaciji, ta osoba dužna je potpisati zahtjev i pokazati propisani osobni dokument s fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju odnosno punomoć, kao i kopiju osobnog dokumenta podnositelja zahtjeva.

(4) Javni organ nije ovlašten da ispituje opravdanost ili da zahtijeva obrazloženje zahtjeva.

Članak 12. **Nemogućnost postupanja sukladno zahtjevu**

(1) Ako javni organ nije u mogućnosti udovoljiti zahtjevu zbog odsutnosti formalnih uvjeta utvrđenih st. 2. ili 3. članka 11. ovoga zakona, javni organ što je prije moguće, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijama zahtjeva rješenjem obavještava podnositelja zahtjeva, kada je takvo obavještavanje moguće, da zahtjev ne može biti obrađen iz navedenog razloga. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe, kao i uputu o pravu obraćanja ombudsmanu sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmana.

(2) Za zahtjeve koji nisu sukladno članku 11. stavak 2. točka 2) ovoga zakona rješenje iz stavka 1. ovoga članka sadrži i sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i kopiju Vodiča u smislu članka 20. točka 1) ovoga zakona.

(3) Rješenjem iz st. 1. i 2. ovoga članka obavještava se podnositelj zahtjeva da se njegov preinačeni zahtjev smatra novim zahtjevom.

Članak 13. **Određivanje nadležnog organa**

(1) Ako javni organ koji primi zahtjev nije nadležan, dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijama zahtjeva dostaviti zahtjev nadležnom javnom organu i o tomu pismeno obavijestiti podnositelja zahtjeva. Ako javni organ koji je primio zahtjev u navedenom roku utvrdi da posjeduje zahtijevanu informaciju, ne dostavlja zahtjev nadležnom javnom organu, ali će obavijestiti taj nadležni javni organ o pojedinostima zahtjeva. Ukoliko se nadležni javni organ ne protivi da zahtjev bude obrađen, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i dužan je postupiti u smislu članka 14. ovog zakona.

(2) Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, dužan je u roku iz stavka 1. ovoga članka pismeno obavijestiti podnositelja zahtjeva o razlozima zbog kojih ne može udovoljiti zahtjevu.

Članak 14. **Postupanje nadležnog javnog organa nakon prijama zahtjeva**

(1) Nakon prijama zahtjeva za pristup informaciji nadležni javni organ poduzima sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmatra sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva.

(2) Kada nadležni javni organ odobri pristup informaciji u cjelosti ili djelomično, rješenje o tomu dostavlja podnositelju zahtjeva. Navedeno rješenje sadrži:

- 1) obavještenje o mogućnosti osobnog pristupa informaciji u prostorijama nadležnog javnog organa i
- 2) obavještenje o mogućnosti umnožavanja informacije i o troškovima umnožavanja, uz napomenu da se umnožavanje informacije omogućava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije neuobičajeno složeno ili dugotrajno, umnožavanje se omogućava podnositelju zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnositelja zahtjeva i za nadležni javni organ i/ili

3) priloženu kopiju tražene informacije, kada se ista osigurava besplatno u smislu članka 16. ovog zakona.

(3) Ako nadležni javni organ odbije pristup informaciji u cjelosti ili djelimično, rješenjem obavještava podnositelja zahtjeva o tomu. Navedeno rješenje sadrži:

1) zakonski temelj za status izuzeća informacije u smislu ovoga zakona, uključujući sva materijalna pitanja važna za donošenje rješenja, kao i uzimanje u obzir činitelja javnog interesa i

2) pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojemu se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe kao

i uputu o pravu obraćanja ombudsmanu s naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmana.

(4) Rješenja iz st. 2. i 3. ovoga članka dostavljaju se što je prije moguće, a najkasnije 15 dana od dana prijama zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu članka 7. i/ili članka 9. stavak 3. ovog zakona rok od 15 dana produžava se sukladno rokovima utvrđenim tim odredbama. Nadležni javni organ, po hitnom postupku, pismeno izvješćuje podnositelja zahtjeva o produžetku roka, kao i o razlozima tog produženja.

Članak 15.

Jezik na kojem su informacije dostupne

(1) Pristup informacijama osigurava se na jednom od službenih jezika Federacije, kao i, ako je to moguće i razumno učiniti, na izvornom jeziku koji je različit od jednog od službenih jezika.

(2) Nadležni javni organ nije dužan prevoditi zahtijevanu informaciju s jednog na drugi službeni jezik.

Članak 16.

Troškovi umnožavanja

(1) Javni organ ne naplaćuje naknadu ili pristojbu za podnesene zahtjeve, rješenja ili obavještenja u smislu ovoga zakona. Cijena se određuje samo za troškove umnožavanja, a utvrđuje se sukladno uputi koju u smislu ovoga zakona donosi federalni ministar pravde.

(2) Za standardnu veličinu fotokopija prvih deset stranica troškovi se ne naplaćuju.

IV - OSOBNE INFORMACIJE

Članak 17.

Pravo na izmjenu i davanje primjedbi na osobne informacije

(1) Svaka osoba ima pravo osigurati da njezine osobne informacije koje su pod kontrolom javnog organa budu točne i, s obzirom na svrhu prikupljanja ili korištenja informacija, aktualne, potpune, od značaja za namjenu zbog koje su sačinjene ili da na bilo koji drugi način ne navode na pogrešan zaključak.

(2) Nakon odobravanja pristupa osobnim informacijama podnositelj zahtjeva može postupiti u smislu stavka 1. ovoga članka, tako što podnosi:

1) Zahtjev za izmjenu navedenih osobnih informacija, koji nadležni javni organ može odbiti ako utemeljeno utvrdi da navedene informacije ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka. Ako nadležni javni organ odbije zahtjev, rješenjem obavještava o tomu podnositelja zahtjeva, sukladno članku 14. stavak 3. alineja 2) ovog zakona, i/ili

2) Primjedbe koje se odnose na navedene osobne informacije, koje nadležni javni organ prilaže uz te informacije. Primjedbe koje potpisuje podnositelj zahtjeva moraju se odnositi na osobne informacije kojima se prilažu. Nadležni javni organ što je moguće prije, a najkasnije u roku od 15 dana prijama primjedaba pismeno obavještava ponositelja zahtjeva da su primjedbe priložene uz odgovarajuće osobne informacije.

V - ODGOVORNOST JAVNIH ORGANA

Članak 18.

Dužnost pružanja pomoći

Javni organ dužan je da u okviru svojih mogućnosti poduzme potrebne mjere pružanja pomoći fizičkoj ili pravnoj osobi koja traži da ostvari svoje pravo u smislu ovog zakona.

Članak 19.
Službenik za informiranje

Javni organ dužan je odrediti službenika za informiranje, koji obrađuje zahtjeve sačinjene u smislu ovoga zakona. Nakon određivanja službenika za informiranje, njegovo ime i podaci za kontaktiranje dostavljaju se ombudsmanu.

Članak 20.
Obaveza objavljivanja i dostavljanja

Javni organ dužan je da objavi:

- 1) Vodič koji svakoj osobi omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa i koji naročito uključuje: informacije potrebne za obraćanje javnom organu i službeniku za informiranje; bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno s uzorkom za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva zajedno s uzorkom zahtjeva u pisanoj formi; informacije o vrstama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, o pravnim lijekovima i svim bitnim rokovima. Vodič upućuje i na indeks registar sukladno točki 2) ovoga članka, kao i na način pristupa tom registru. Vodič se dostavlja ombudsmanu, svakoj općinskoj i pravnoj knjižnici u Federaciji i ako je to moguće, objavljuje putem Interneta, a dostupan je na zahtjev. Vodič je besplatan;
- 2) Indeks registar koji sadrži vrste informacija koje su pod kontrolom javnog organa, oblik u kojemu su informacije dostupne, kao i podatke o tomu gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj Indeks registar dostupan je sukladno obavezama dostavljanja utvrđenim u točki 1) ovog članka;
- 3) Tromjesečne podatke koji naročito uključuju: broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, odluke donesene u tijeku postupka i konačne odluke. Ovi statistički podaci dostavljaju se Parlamentu Federacije i ombudsmanu, a dostupni su na zahtjev;
- 4) Godišnje izvješće koje sadrži djelokrug, politiku, poslove, organizacijsku strukturu i financijske poslove javnog organa, što naročito uključuje predloženi proračun i godišnje financijsko izvješće s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Navedeno izvješće dostavlja se Parlamentu Federacije i dostupno je na zahtjev.

VI - OMBUDSMAN

Članak 21.
Ombudsman

Ombudsman obavlja svoje funkcije u smislu ovoga zakona u okviru svog mandata i odgovornosti utvrđenih Ustavom Federacije i Zakonom o ombudsmanima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/2000).

Članak 22.
Aktivnosti ombudsmana

U obavljanju svojih funkcija u smislu ovoga zakona ombudsman može, između ostalog, razmatrati:

- 1) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke koje se odnose na provedbu i primjenu ovoga zakona,
- 2) uključivanje u godišnje izvješće posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona i
- 3) predlaganje naputaka o primjeni ovoga zakona svim nadležnim organima u Federaciji, u suradnji s institucijom ombudsmana za Bosnu i Hercegovinu i ombudsmanom Republike Srpske.

VII- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.
Međusobna suradnja

Svaki javni organ u Federaciji dužan je pružiti pomoć javnim organima Bosne i Hercegovine i Republike Srpske kada primjena odgovarajućih zakona o slobodi pristupa informacijama zahtijeva njihovu suradnju.

Članak 24.
Odgovornost za primjenu ovoga zakona

(1) Federalni ministar pravde dužan je poduzeti sve odgovarajuće mjere, naročito uključujući izdavanje naputaka za učinkovitu provedbu ovoga zakona. Federalni ministar pravde utvrdit će troškove umnožavanja u smislu članka 16. ovoga zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada Federacije potpisat će sporazum s Vladom Republike Srpske, kao i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, radi osiguranja primjene članka 23. ovoga zakona.

Članak 25.
Odnos ovoga zakona prema drugim zakonima

(1) S ciljem provedbe ovoga zakona, Zakon o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/97), Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/98) i Zakon o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/98) primjenjuju se na sva javne organe u smislu ovoga zakona, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ovim zakonom ne ograničavaju se prava i obveze fizičkih i pravnih osoba koja se odnose na pristup informacijama sukladno zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak, zakonima koji se odnose na oslobađanje od dužnosti svjedočenja ili zakonima o administrativnim pristojbama, uključujući pristojbe za pribavljanje izvornih dokumenata, a isključujući pristojbe za podnošenje zahtjeva i donošenje odluke.

(3) Zakoni koji se usvoje nakon donošenja ovog zakona, a čija srha nije izmjena ili dopuna ovoga zakona, ni na koji način ne mogu ograničiti prava i obveze utvrđene ovim zakonom.

(4) Na svako kršenje ovog zakona primjenjuju se sankcije utvrđene kaznenim zakonima, zakonima o prekršajima i zakonima iz oblasti uprave, kao i drugim zakonima koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 26.
Stupanje na snagu i početak primjene

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
prof. dr. **Ivo Komšić**, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Enver Kreso, v. r.